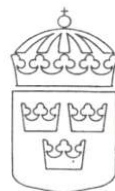

Riksdagens protokoll

1992/93:57

Torsdagen den 28 januari

Kl. 12.00–12.36

Protokoll
1992/93:57

1 § Ny riksdagsledamot

Anf. 1 FÖRSTE VICE TALMANNEN:

Enligt protokoll från Riksskatteverket har till ny ledamot för Kalmar läns riksdagsvalkrets fr.o.m. den 26 januari 1993 efter Birger Rosqvist utsetts *Krister Örmfjäder* (s).

2 § Justering av protokoll

Justerades protokollet för den 21 januari.

3 § Meddelande om svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 1992/93:60

Till riksdagen

Med hänvisning till riksdagsordningens 6 kap. 1 § får jag meddela att jag inte besvarar Margareta Viklunds interpellation nr 60 om konventionen om inhumana vapen inom den föreskrivna tiden fyra veckor. Jag avser att besvara interpellationen den 18 februari.

Stockholm den 25 januari 1993

Margaretha af Ugglas

Interpellation 1992/93:70

Till riksdagen

Stefan Kihlberg (nyd) har ställt en interpellation till mig om åtgärder mot tobaksrökning.

Interpellanten och jag har inte kunnat finna en tid för interpellationens besvarande inom den aktuella fyra veckorsfristen på grund av andra engage-

mang. Vi har därför tillsammans med kammarkansliet träffat en överenskommelse om att jag skall svara på interpellationen den 19 februari.
Stockholm den 22 januari 1993
Bo Könberg

Interpellation 1992/93:73

Till riksdagen

Jag vill meddela att interpellation 1992/93:73 av Ines Uusmann om Arlandabanan inte kan besvaras inom den föreskrivna tiden på grund av tidigare planerade engagemang, vilka tyvärr sammanfaller med två kommande interpellationsstunder i riksdagen. Överenskommelse har träffats med Ines Uusmann om att jag skall besvara denna interpellation den 25 februari.
Stockholm den 20 januari 1993
Mats Odell

4 § Svar på interpellation 1992/93:68 om bistånd till den estniska polisen

Anf. 2 Utrikesminister MARGARETHA AF UGGLAS (m):

Herr talman! Birgit Henriksson har frågat mig om vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att bistå den estniska polisen och tullen.

Sverige bistår de baltiska länderna med ett särskilt program för suveränitetsstöd. Detta program omfattar insatser i form av såväl utbildning som utrustning på områden som tull- och polisväsende, räddningstjänst, kustbevakning, totalförsvar samt utrikesförvaltning.

Hittills har regeringen beslutat om insatser om totalt 40 miljoner kronor i suveränitetsstöd till Baltikum. Dessa insatser är högt prioriterade av de baltiska staterna.

I den nyligen framlagda budgetpropositionen har jag föreslagit en ökning av suveränitetsstödet till 50 miljoner kronor för budgetåret 1993/94.

För att betona vikten av denna form av stöd till de baltiska staterna har jag förordat att suveränitetsstödet skall redovisas under en särskild anslagspost.

Som exempel på konkreta åtgärder vad gäller stöd till den estniska polisen och tullen kan jag nämna att den svenska regeringen under hösten beslutade om närmare 600 000 kr för stöd till det estniska tullverket samt 2 miljoner kronor för stöd till uppbyggnad av polismyndigheter i de baltiska staterna. Ett väl fungerande estniskt tullverk kan även underlätta den svenska tullens arbete vad gäller att förhindra illegal hantering av t.ex. narkotika och vapen. Vad gäller polissamarbetet med Baltikum har Rikspolisstyrelsen redan konstaterat, att en del av vårt hittills lämnade bistånd till just Estland redan haft viktiga brottsförebyggande effekter inte bara i Estland, utan även indirekt för Sverige. Gränstjänsten i Estland kan nu med hjälp av svensk utrustning dagligen avslöja 20–30 pass- och visumförfalskningar.

Ytterligare bistånd till de baltiska polismyndigheterna kommer med all sannolikhet att bli aktuellt under våren.

Vad beträffar bistånd av polishundar till Estland har vi kontaktats av Sta-

tens hundskola i Sollefteå med ett projektförslag. Tyvärr är kostnaden för detta treårsprojekt mycket hög, närmare 33 miljoner kronor. Vi har därför inte kunnat bevilja en insats av denna omfattning. Detta har vi också framfört till Hundskolan. Det är dock inte alls uteslutet att en insats i en annan form kan utarbetas med Hundskolan och den estniska polisen.

Prot. 1992/93:57
28 januari 1993

*Svar på
interpellationer*

Anf. 3 BIRGIT HENRIKSSON (m):

Herr talman! Jag vill börja med att tacka utrikesminister Margaretha af Ugglas för svaret på min interpellation angående hjälp med specialutbildade hundar till i första hand Estland. Jag är ledsen över att behöva höra att man anser projektet vara för dyrt, men jag är ändå tacksam för att man inte helt har uteslutit att en insats i annan form kan utarbetas med Statens hundskola och den estniska polisen.

Ett problem är, inom parentes sagt, att det brådskar även från svensk sida, eftersom de hundar som man har börjar bli färdiga för utbildning och det tar utomordentligt lång tid att få fram nya hundar av hög kvalitet, om man raseerar det som man under många år har byggt upp. Jag ser inget negativt i att man, samtidigt som man gör en nödvändig insats för Estland, även värnar om arbeten och hundavel i Sverige. Jag hoppas ju att samarbetet på sikt skall kunna utvidgas även till de övriga baltiska staterna.

Eftersom läget i Estland liksom i de övriga baltiska staterna är akut inom många områden, kan jag förstå att regeringen ibland kan ha svårt att prioritera ärenden. Dock – i dag kommer larmsignaler från alla håll angående den snabbt tilltagande kriminaliteten i de baltiska länderna. Från Gotland har man slagit larm och påpekar att läget är mycket prekärt – det smugglas av ligor i en omfattning som den svenska tullen eller polisen i dag säger sig inte kunna klara av. Samma larmsignaler kommer nu även från många andra svenska gränser, i en allt stridare ström.

Häromdagen påpekade invandrarminister Birgit Friggebo de stora svårigheterna med ankommande båtflyktingar – flyktingar som har blivit skinnade på pengar men även fraktade över havet på det mest förfärliga sätt. "Dom saknar ju helt gränsskydd eller gränsbevakning", skall hon nyss ha sagt enligt citat från ett slarvigt, inte fullt korrekt uttalande. Rikspolischefen Björn Eriksson påtalade så sent som i går det allvarsamma läget och kommer att kräva att ytterligare svenska poliser stationeras i öst.

Herr talman! I dag saknar den estniska tullen och polisen helt hundar till sin hjälp. Vi vet ju i Sverige vad en välutbildad hund kan betyda för brottsbekämpning. Den inger respekt, den är ett gott skydd och till stor hjälp för polis och tullmän i svåra lägen, och den har en oöverträffad förmåga att söka rätt på såväl människor som exempelvis narkotika – om det är det som är hundens specialitet. Det finns i dag även speciella bombhundar, mögelhundar etc. Listan kan göras ganska lång.

Laglösheten brer ut sig i allt snabbare takt även i de baltiska staterna, och människorna där är rädda för de delar av maffian som via den forna Sovjetstaten väller in över de försvarslösa gränserna.

Jag vet att den svenska regeringen har anslagit 1 miljard om året i tre år, en mycket kraftig ökning jämfört med den förra regeringens anslag, i s.k. östbistånd. Av detta är, om jag har förstått saken rätt, 40 miljoner inlagda i

det s.k. suveränitetsstödet, vilket nu antagligen kommer att utökas till 50 miljoner tack vare utrikesminister af Ugglas budgetförslag. Detta är angeläget, och jag anser att de ca 11 miljoner per år som det kan kosta att utrusta polis och tull med hundar vore väl använda pengar.

Det kan anses som en ringa summa, om det kunde bidra till att garantera rättssäkerhet och trygghet samt stoppa smuggling i öppen dager. Allt bistånd som ges kan anses förfelat om inte rättstrygghet – lag och ordning – råder i biståndslandet. Alltför ofta har vi fått lov att konstatera att våra biståndspengar hamnat i fel fickor eller inte alls fått den effekt som vi har avsett.

Herr talman! Jag tror nu inte att pengarna hamnar i fel fickor när det gäller baltbiståndet. Men jag vill understryka vikten av att kunna upprätta ett tryggt rättssamhälle så snabbt som någonsin är möjligt för att sedan kunna hjälpa till med uppbyggandet av den nya, fria staten. Det kommer att ta tid att få alla funktioner i en demokrati att fungera, men jag är glad och tacksam för allt som den svenska regeringen försöker göra för att hjälpa till i den processen.

Jag vill avslutningsvis fråga utrikesminister Margaretha af Ugglas om man inte – med tanke på bl.a. trygghetsfrågorna och den tilltagande smugglingen, både av gods och av människor, vore beredd att ge förtur för hjälp med de hundar som listats från i första hand estnisk sida.

Men det gäller även att på sikt bygga upp samma typ av hjälp till de övriga två baltiska staterna. Vi vet att de behöver hjälp – det är bara omfattningen av den hjälpen som vi hittills inte har fått direkta signaler om på samma sätt som från Estland.

Anf. 4 LARS MOQUIST (nyd):

Herr talman! Entusiasmen för att tala om estnisk polis tycks inte vara så stor – en ledamot som lyssnar, två debattörer.

Jag har inte läst igenom själva interpellationen så noga, men utrikesministerns svar är allmänt hållet om bistånd till estnisk polis, och hundar är en delfråga.

Herr talman! Det är intressant att höra utrikesministern ange att man högt prioriterar s.k. suveränitetsstöd till Baltikum och att 50 miljoner har avsatts under kommande budgetår. Utrikesministern säger vidare att 2 miljoner avsätts till uppbyggnad av polismyndigheterna i de baltiska staterna. 2 miljoner, fördelat på tre länder, är förmodligen inte mer än en droppe i havet i det sammanhanget.

Det har ju hänt en hel del sedan interpellationen ställdes. Jag tänker på det som Birgit Henriksson tog upp, nämligen människosmugglingen över Östersjön. Många hävdar att den ryska maffian nu bara testat den svenska reaktionen och ser med vilken beslutsamhet vi tacklar det problemet.

Hittills är man säkert mycket belåten på andra sidan gränsen. Vi gormar litet grand men försöker sedan hitta lösningar som är positiva för de insmugglade illegala asylsökandena. Detta är självfallet också positivt för gangstermaffian i öst.

Frågan uppstår: Skall vi lösa problemet när folk har kommit hit illegalt eller skall vi sätta stopp redan innan människorna kommer i båtarna? Det

är här frågan om bistånd till estnisk polis och baltisk polis över huvud taget kommer in.

Har utrikesministern uppmärksammat det här problemet? Svaret är förmodligen ja. Nästa fråga blir då: Vad tänker regeringen göra åt det?

Man måste också ställa frågan: Gör vi rätt mot de illegala invandrarna? Här sätts de i läger månadsvis och årsvis, medan byråkratiska kvarnar mal. De sänds kanske efter åratals utredande tillbaka med ännu sämre förutsättningar än när de kom hit.

Nej, sätt till alla klutar för att stoppa den illegala inströmningen! Flyktingarna skall snabbt tillbaka till ursprungslandet eller transitlandet. Har transitlandet inte råd, skall vi ge det resurser. Det är bättre och definitivt billigare för Sverige att lösa problemet på det sättet.

Koppla in UNHCR på det här problemet! Vi löser kanske inte problemet i närområdet heller, men vi kan hjälpa 11 gånger fler än om de kommer hit. Den siffran har nämnts av statssekreterare Alf Samuelsson, dvs. biståndsmister Alf Svenssons närmaste man. Vi hjälper 11 gånger fler om vi ser till att hjälpen kommer fram till närområdet än om flyktingar kommer hit till Sverige.

Jag ställer frågan på nytt: Vad tänker regeringen göra åt det här problemet?

Anf. 5 Utrikesminister MARGARETHA AF UGGLAS (m):

Herr talman! Birgit Henriksson underströk väl, tycker jag, hur viktigt suveränitetsstödet är. Ett uttryck för detta är att vi nu föreslår att det skall bli ett särskilt anslag och att vi också höjer ramen för suveränitetsstödet. Vi har en särskild arbetsgrupp inom UD där det även finns med representanter för Försvarsdepartementet och näraliggande myndigheter som arbetar med de här frågorna.

Jag skulle gärna önska att vi hade mycket mera pengar att använda för detta angelägna bistånd, men resurserna är begränsade. Därför måste det ske en prioritering. Denna prioritering bör ske i nära samverkan också med t.ex. de estniska myndigheterna eller de lettiska och litauiska. Mottagarländerna måste ju få ha ett ord med i laget och tala om vad de själva prioriterar av allt det angelägna som behövs.

Som en jämförelse kan jag nämna för Birgit Henriksson att det lär kunna gå att förse t.ex. den estniska polisen med begagnade men utrustade polisbilar för bara 50 000 kr per styck eller någonting sådant. Jag säger det för att ge en bild av hur många slags olika avvägningar som måste göras. Vad är det mottagarna bäst behöver?

Det är därför vi har den särskilda arbetsgruppen. Det är därför vi kommer att be de svenska myndigheterna att själva göra en prioriteringslista. Det är därför som vi kommer att i samtal med de estniska myndigheterna höra vad de särskilt prioriterar av allt detta som är angeläget.

Till Lars Moquist vill jag bara säga att det belopp jag nämnde på 2 miljoner är vad som redan har beslutats. Det är ingen ram för kommande år.

Anf. 6 BIRGIT HENRIKSSON (m):

Herr talman! Jag tackar utrikesministern för upplysningarna. Jag vet att den svenska regeringen gör allt vad man kan för att hjälpa på rätt sätt.

Prot. 1992/93:57
28 januari 1993

*Svar på
interpellationer*

Jag har väntat på ett brev som inte har kommit, där den estniska regeringen antagligen har prioriterat anskaffande av hundar utomordentligt högt, eftersom hunden är ett så fantastiskt bra arbetsredskap. Den ger trygghet men också oanade möjligheter. Den kan spana på ett annat sätt än vad en människa kan.

Det är väl riktigt att de estniska myndigheterna i det här fallet skall ha ett ord med i laget. Det är för övrigt Estlands inrikesminister, med ansvar för utrustning av polisen, som har bett om hjälp med det antal hundar som jag skissade i min interpellation.

Man behöver minst 45 polishundar första året. Man behöver 45 om året i tre år. Man behöver minst tre fyra narkotikahundar, och man behöver bombhundar. Man behöver över huvud taget specialhundar, eftersom man inte har en enda hund. De som fanns har ansetts tillhöra ryska staten, och den estniska polisen och tullen har alltså fråntagits alla hundar.

Det vore förfärligt, tycker jag, om de baltiska staterna hade blivit fria från det socialistiska oket bara för att drabbas av en lika brottslig maffia, som man alltså i dag inte har medel att klara sig mot, framför allt om vi vet att vi med ganska ringa medel ändå skulle ha en möjlighet att sätta in mycket snabb hjälp.

Det är just mot bakgrund av den tilltagande transittrafiken med bl.a. narkotika – man vet att sådant förekommer i dag, även om man inte är fullt klar med utredningarna – som jag tycker att det brådskar. Det är mycket bråttom. De stora beslagen visar att Sverige håller på att bli ett transitland.

Som sagt: Den bästa hjälpen i alla sådana situationer är faktiskt vältränade hundar.

Anf. 7 LARS MOQUIST (nyd):

Herr talman! Birgit Henriksson tackade för de upplysningar hon fick av utrikesministern. Jag vet inte om jag kan göra likadant, för den upplysning jag fick var egentligen goddag-yxskaft. 2 miljoner har anslagits, sade utrikesministern, men något svar på vad regeringen verkligen tänker göra åt problemet fick jag inte. Min fråga var: Vad tänker regeringen göra åt problemet?

Jag vet att svenska folket väntar på ett svar. Vi kan ju inte fullständigt dränera våra redan nu bedrövliga finanser genom en inströmning av kanske hundratusentals flyktingar. Vi måste göra någonting åt detta. Sitter vi med ett budgetunderskott på över 160 miljarder, som planeras för nästa år, tror jag att svenska folket inte stillatigande ser fram emot att vi skall öka på det med ytterligare ett antal miljarder, därför att det saknas handlingskraft att lösa problemet med den illegala invandringen.

Anf. 8 Utrikesminister MARGARETHA AF UGGLAS (m):

Herr talman! Om Lars Moquist vill ha svar på de frågor han ställer, tycker jag att han skall väcka en ny interpellation, som då kan besvaras av så att säga rätt instans. Denna rätta instans synes mig vara invandrarministern, som har möjlighet att ta upp frågeställningen i dess helhet.

Jag har besvarat en interpellation som har att göra med estniska polisen,

Statens hundskola, m.m. Det är förklaringen till att jag inte har gett mig in i en större problematik.

Till Birgit Henriksson vill jag säga, som jag sade i mitt interpellationssvar, att vi utesluter inte någon form av samarbete mellan hundskolan och estniska polisen. Det som vi ser som ett stort problem är kostnaden och de många andra förslag som finns om hur vi kan hjälpa Estlands polis, tullmyndigheter m.fl. att fullfölja de uppgifter som är så väsentliga för ett suveränt och demokratiskt land.

Anf. 9 BIRGIT HENRIKSSON (m):

Herr talman! Jag vill då lämna en kort förklaring till att jag tackade. Jag tycker nämligen att det var bra det utrikesminister af Ugglas berättade här: att man har tillsatt arbetsgrupper, att man arbetar tillsammans med de estniska myndigheterna, att dessa skall ha ett ord med i laget, att man gemensamt kommer att prioritera viktiga saker och att man bygger ut suveränitetsstödet, som ju är till för, om jag har fattat saken rätt, regeringen att kunna handskas med ganska snabbt.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 1992/93:72 om förbättrat patentskydd för läkemedel

Anf. 10 Statsrådet REIDUNN LAURÉN (-):

Herr talman! Leif Carlson har framställt en interpellation till justitieministern om förbättrat patentskydd för läkemedel. Ansvarsfördelningen inom departementet är sådan att det är jag som skall svara på interpellationen.

För närvarande gäller samma patentskydd för läkemedel som för andra uppfinningar, dvs. 20 år. Problemet är emellertid att läkemedelspatent inte kan utnyttjas under hela denna tid eftersom läkemedlet inte får säljas innan det har godkänts för försäljning. Detta medför att den tid under vilken patenthavaren kan utnyttja sin ensamrätt till läkemedlet är kortare än 20 år.

Det här är bakgrunden till att EG:s råd i juli förra året antog en förordning om tilläggsskydd för läkemedel. Avsikten är alltså att i någon mån kompensera patenthavaren för den tid som han förlorar genom att läkemedlet måste gå igenom ett administrativt tillståndsförfarande innan det får säljas.

Hade EES-avtalet börjat gälla den 1 januari 1993 skulle regler motsvarande förordningen ha kunnat träda i kraft kort därefter i Sverige. Nu blev det ju inte så. EES-avtalet trädde inte i kraft den 1 januari 1993. I stället ser det ut som om ikraftträdandet av EES-avtalet blir försenat med sex månader, och ett beslut om svenska regler motsvarande förordningen om tilläggsskydd blir därför också försenat i motsvarande mån.

Detta är inte bra. Av flera skäl borde regler om tilläggsskydd för läkemedel börja gälla samtidigt inom EG och i Sverige. I och för sig var ju en viss försening för Sveriges del oundviklig med hänsyn till det lagstiftningsarbete som krävs här. Men nu – när ikraftträdandet av EES-avtalet ser ut att bli försenat med sex månader – måste man försöka komma till rätta med saken.

Prot. 1992/93:57
28 januari 1993

*Svar på
interpellationer*

Det är olyckligt om svenska företag skall kunna få ett tilläggsskydd för ett läkemedel i EG men inte hemma i Sverige. Det kan ju mycket väl vara så att ett svenskt företags patent i Sverige löper ut innan regler motsvarande förordningen om tilläggsskydd börjar gälla här. Om inget görs, skulle dessa patenthavare inte kunna få något tilläggsskydd när sådana regler väl börjar gälla i Sverige.

Jag delar alltså helt och hållet Leif Carlsons oro över att regler motsvarande EG-förordningen inte trätt i kraft i Sverige i anslutning till att förordningen började gälla i EG.

Hur skall vi då komma till rätta med problemet?

I Sverige pågår sedan någon tid ett arbete med en svensk lagstiftning om tilläggsskydd på grundval av förordningens bestämmelser. En departementspromemoria har varit ute på remiss. En lagrådsremiss på grundval av förslaget i promemorian förbereds. Till detta kommer att vi också måste, som sagt, göra något åt problemet med de patent som löper ut innan vi har någon lagstiftning om tilläggsskydd för läkemedel.

I Justitiedepartementet har vi övervägt saken och till slut stannat för att den bästa lösningen är att skapa regler som innebär att tilläggsskydd också skall beviljas för patent som har löpt ut innan regler motsvarande dem i förordningen börjar gälla här.

Vi har därför tagit upp frågan i EES-förhandlingarna. Där har vi föreslagit en lösning som innebär att tilläggsskydd skall kunna meddelas trots att ett patent kan ha löpt ut under tiden den 2 januari 1993 till den dag förordningen börjar gälla i EFTA-länderna, dvs. trots att det inte finns något gällande patent att förlänga när ansökan om tilläggsskydd görs. Jag måste säga att till en början mötte förslaget kanske en viss tvekan, men nu har det uppnåtts enighet om att göra på det sättet.

På detta vis skulle man till stor del få bukt med det problem som Leif Carlson tar upp i sin interpellation.

Men om det inom en månad eller så skulle visa sig att ikraftträdandet av EES-avtalet drar ut på tiden, tänker jag ge mina medarbetare i uppdrag att börja utarbeta ett förslag till en nationell lagstiftning om tilläggsskydd. Jag delar alltså helt Leif Carlsons uppfattning att denna fråga måste lösas på ett skyndsamt och för svensk läkemedelsindustri tillfredsställande sätt.

Anf. 11 LEIF CARLSON (m):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet för det mycket positiva svaret.

Anledningen till att jag har ställt denna interpellation är, som har framgått, att svensk läkemedelsindustri hotas av ett sämre patentskydd jämfört med de flesta länder av betydelse. Det finns inte skäl för att vi inte skall göra vad vi kan för att svensk industri skall ha likvärdiga förhållanden jämfört med andra. Svensk läkemedelsindustri bidrar inte obetydligt till våra exportinkomster och även att forskning och kompetens behålls inom landet.

Herr talman! En av de mest påtagliga orsakerna till de senare årens terapiförbättringar inom sjukvården är introduktion av nya, mer effektiva, läkemedel som forskats fram. Den forskande läkemedelsindustrin är i hög grad beroende av ett starkt patentskydd för en mycket långsiktig verksamhet. Om man inte effektivt kan skydda sina forskningsresultat från efterapningar un-

der en tillräckligt lång tid, kommer incitamentet att satsa på forskning och utveckling att minska. Forskningscentra kan då flytta ut till andra länder som erbjuder bättre patentskydd.

Med den förskjutning av tidsplanen för EES-fördragets ikraftträdande som har skett och det faktum att EG har infört ett förbättrat skydd, vilket redan t.ex. Japan, Korea, Mexico och Australien har, uppstår nu en hotbild mot svensk läkemedelsindustri och dess forskningsvillighet i hemlandet.

Herr talman! Jag hade tänkt fråga statsrådet om möjligheten att, så att säga, ge ett bättre skydd som skall gälla retroaktivt från den 2 januari, då EG:s SPC-förordning trädde i kraft. Redan nu i januari går tre svenska patent ut, varav två skulle kvalificera sig för SPC-förordningen. Statsrådet har dock i sitt svar visat att man redan på ett, så vitt jag förstår, snabbt, handlingskraftigt och tillfredsställande sätt angripit problemet.

Det ligger ju i läkemedelsforskningens natur att vara extremt känslig för patenttidens längd. Det beror på de stora kostnaderna, den långa provtiden med bl.a. klinisk prövning som skall värderas och den ändock stora osäkerheten om produktens värde på sikt. Patenttiden har ju sjunkit från nominellt 20 år ner till ungefär 7,6 år på grund av att det administrativa förfarandet tar så lång tid. Skulle svenska regler medföra att forsknings- och utvecklingsvilligheten minskar i Sverige och produktionen flyttar ut, minskar också möjligheterna att utveckla medicinsk terapi. Mediciner kan visserligen importeras, men det finns stora vinster för svensk sjukvård att delta tidigt i utvecklingen, i kliniska prövningar och utvecklandet av terapin.

En minskning av uppfinningstakten drabbar inte bara patienterna utan hela samhället. Bättre läkemedel medför minskad vårdkonsumtion, färre sjukskrivningsdagar och färre förtidspensioneringar. Det här har klart visats i undersökningar. Ett minskat utbud av nya och bra läkemedel innebär också att exportpotentialen påverkas negativt och därmed hela landets välbefinnande. Vi har alltså allt att vinna på att ha en slagkraftig svensk läkemedelsindustri. Det är därför jag vill påtala vikten av att nu, så fort som möjligt, införa samma patentskydd som EG-förordningen ger.

Herr talman! Jag vill åter tacka statsrådet för svaret, som inte bara är verbalt positivt utan också visar att arbetet på att uppnå det jag har påtalat pågår för fullt. Det gäller även den besvärliga situationen med patent som går ut efter den 2 januari men före den dag EG:s regler kan gälla i hela EES-området. Den handlingsberedskap för nationell lösning om ikraftträdandet av EES-avtalet försenas ytterligare – som jag efterfrågade – finns också. Jag är nöjd med svaret, och jag finner därför inte något skäl att förlänga debatten för dess egen skull. Kammaren är ju full av livaktiga debattörer!

Överläggningen var härmed avslutad.

Ajournering

Kammaren beslöt kl. 12.29 på förslag av förste vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 12.35 i väntan på att miljöminister Olof Johans-

son (c) skulle infinna sig i kammaren för att lämna svar på interpellation nr 69.

Återupptagan förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 12.35.

Svaret på interpellation 1992/93:69 uppsköts till den 17 februari.

6 § Hänvisning av ärenden till utskott

Föredrogs och hänvisades

Motionerna

1992/93:Bo22–Bo27 till bostadsutskottet

1992/93:T26–T29 till trafikutskottet

1992/93:Ju18 och Ju17 till justitieutskottet

1992/93:Ub31–Ub33 till utbildningsutskottet

7 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Proposition

1992/93:155 Höjd pensionsålder

Motionerna

med anledning av prop. 1992/93:152 Ombildning av AMU-gruppen till aktiebolag

1992/93:A6 av Magnus Persson m.fl. (s)

1992/93:A7 av Mats Lindberg och Bengt Kronblad (s)

8 § Anmälan om interpellation

Anmälades att följande interpellation framställdes

den 22 januari

1992/93:75 av *Lena Klevenås* (s) till statsrådet Beatrice Ask om åtgärder för att öka intresset för teknik bland flickor:

För att få ned arbetslösheten krävs det en kompetenshöjning i industrin. En kraftfull satsning på teknikundervisning på alla nivåer är en förutsättning för detta. En mycket hög teknisk kompetens kräver ofta att teknikintresset utvecklas i unga år.

Teknikintresset minskar dock hos ungdomar. Detta strukturproblem delar Sverige med andra mogna industrinationer. Teknik uppfattas som något fär-

digt, komplicerat, miljöförstörande och manligt. Detta lockar framför allt inte flickor. Här finns det en stor begåvningsreserv.

Det är oerhört svårt att påverka ungdomars attityder till teknik och ändå är det nödvändigt att försöka göra det.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga statsrådet Beatrice Ask följande:

Vilka åtgärder planerar statsrådet att vidta för att förändra attityderna hos flickor när det gäller teknisk utbildning?

Prot. 1992/93:57
28 januari 1993

9 § Anmälan om frågor

Anmälades att följande frågor framställdes

den 21 januari

1992/93:332 av *Lennart Rohdin* (fp) till utrikesministern om svenskt erkännande av Makedonien:

Av de nya republiker som följt på det forna Jugoslaviens sönderfall har endast en, republiken Makedonien, förnekats internationellt erkännande. Orsaken är att Grekland inom EG blockerat ett europeiskt erkännande. Endast ett fåtal stater har därför erkänt republiken Makedonien.

Genom sitt geografiska läge har republiken Makedonien drabbats av det av FN:s säkerhetsråd beslutade embargot mot Serbien-Montenegro. Ett embargo som däremot flera grannstater tycks strunta i att tillämpa strikt mot dem som avsågs med åtgärden.

Av de nya republikerna torde republiken Makedonien väl så mycket uppfylla gängse kriterier för ett internationellt erkännande som flera av dem som redan uppnått erkännande. Endast Greklands blockering tycks hindra EG-staterna från ett erkännande. Därmed utsätts republiken Makedonien för ett svårt tryck i en även i övrigt utsatt situation i utkanten av den tragiska och våldsamma utvecklingen i det forna Jugoslavien. Den handlingsförlamning som präglat Europas hantering av Jugoslavien-krisen kunde knappast illustreras tydligare.

Varför har Sverige hittills avstått från att erkänna republiken Makedonien?

1992/93:333 av *Karl-Erik Persson* (v) till arbetsmarknadsministern om förslaget om grund för avsked:

Enligt uppgift från Arbetsrättskommittén kommer förändringar av bl.a. LAS innebära att man lättare kan avskeda anställda om de t.ex. förolämpar sin chef eller talar nedvärderande om sin arbetsledning.

Jag vill därför fråga arbetsmarknadsministern:

Vilka åtgärder avser arbetsmarknadsministern vidta för att förhindra förverkligandet av Arbetsrättskommitténs förslag?

den 22 januari

1992/93:334 av *Pär Granstedt* (c) till utrikesministern om trupperna i de baltiska staterna:

Enligt uppgift förhåller de ryska myndigheterna ånyo frågan om trupptillbakadragande från Baltikum. Omgrupperingar i Lettland har också väckt oro.

Vilka initiativ kan Sverige bl.a. som ESK-ordförande ta för att underlätta förhandlingarna mellan de baltiska staterna och påskynda ett trupptillbakadragande?

1992/93:335 av *Gunnar Thollander* (s) till statsrådet Bo Lundgren om samordning av kronofogdemyndigheternas verksamhet:

En utredning har tillsatts av Riksskatteverket för att utreda förutsättningarna för en regional samordning av verksamheten vid kronofogdemyndigheterna.

I samband med detta får exekutionsväsendet nya huvudorter.

Min fråga är:

Skall en så övergripande reform endast behandlas inom Riksskatteverket?

1992/93:336 av *Sven Lundberg* (s) till jordbruksministern om skogsvårdsorganisationen:

1990 års skogspolitiska kommitté föreslår att skogsvårdsorganisationen indelas i tio regioner, varav SVS i Västernorrlands län och Jämtlands län läggs samman. Enligt förslaget anses Östersund vara den lämpligaste kansliorten.

SVS i Västernorrland är lokaliserat i Sollefteå. Sollefteå har under en följd av år drabbats hårt av minskad sysselsättning på grund av företagsnedläggningar.

Jag vill mot bakgrund av utredningens förslag fråga jordbruksministern:

Avser statsrådet att lägga fram förslaget om den framtida skogsvården?

1992/93:337 av *Marianne Andersson* (c) till kulturministern om översynen av invandrapolitiken m.m.:

Det är svåra frågor som nu skall utredas och de kräver ett omfattande arbete. Med tanke på de många problem med tillströmning, långa väntetider och den omfattande debatt som förs är det angeläget att utredningen snabbt kommer med resultat. Därför är det anmärkningsvärt att det första delbetänkandet skall komma först den 1 mars 1994 och det om invandrings- och flyktingpolitiken om hela två år, den 1 mars 1995. Asylfrågor berörs så vitt jag kan förstå inte alls.

Jag vill därför fråga invandrarministern:

Varför prioriteras inte detta viktiga arbete mer för att nå snabbt resultat?

Skogspolitiska kommittén har i sitt slutbetänkande bl.a. föreslagit omorganisation från nuvarande länskoppling till större och färre regioner. Man föreslår bl.a. att nuvarande 232 skogsvårdsdistrikt i landet skall bantas till 150 och att de 22 länskontoren skall ersättas av 10 regionkontor, varvid Västernorrlands län och Jämtlands län skulle bilda en jättereion med ungefär 20 % av landets skogsförråd inom sina gränser.

Till kansliort föreslås Östersund, varvid Sollefteåkontoret i Västernorrlands län skulle läggas ned. Detta innebär att drygt 30 årsarbeten skulle försvinna från en redan tidigare mycket hårt drabbad kommun.

Det finns flera frågetecken kring den föreslagna indelningen i regioner, t.ex. om de föreslagna jättereionerna i landets mellersta delar (förutom Y- och Z-län också X- och W-län i en region) verkligen är ändamålsenliga. Hur är det med idén om samordnad länsförvaltning? Borde inte den nyligen tillsatta regionberedningen få ta ställning till förslag om nya regioner för skogsvårdens statliga organisation?

Min fråga till jordbruksministern är därför:

Har regeringen för avsikt att avvakta regionberedningen innan man avger förslag till ny skogsvårdsorganisation?

1992/93:339 av *Lennart Fridén* (m) till justitieministern om reglerna om pass:

Nyligen har en dömd bedragare gripits i utlandet efter att ha varit på flykt sedan ett par år. Flykten underlättades av att han skaffat sig nytt pass under fängelsevistelsen. Samma gällde storspionen Bergling.

Straffångar kan inte ha någon laglig användning av pass. Det har uppgivits att det finns intagna som skaffat sig upp till sex pass under ett och samma år. Upp emot 10 000 pass och flyktingpass uppges försvinna varje år.

Vilka ändringar av passreglerna avser statsrådet att föreslå?

1992/93:340 av *Ingela Mårtensson* (fp) till kulturministern om människosmugglingen till Sverige:

I onsdags stapplade 391 barn och vuxna i land på Gotland efter en mar-
drömsresa från Riga i Lettland. Det är inte första båtlasten med förtvivlade människor som kommit till Sverige för att söka asyl. Till stor del handlar det om irakiska kurder. Det tragiska är att de har lurats till att ge sig av från sitt hemland med falska förhoppningar. De har sålt alla sina ägodelar för att kunna göra denna resa och de kommer med all sannolikhet inte att få stanna i Sverige eftersom kurder i irakiska Kurdistan inte har skyddsbehov. De blir lurade av hänsynslösa människor som tjänar otroliga pengar på denna mänskliga tragedi.

Mot denna bakgrund vill jag fråga Birgit Friggebo:

Vad avser invandrarministern att ta för initiativ för att inte människor skall luras hit på falska grunder och utnyttjas av maffian i Baltikum och Ryssland?

den 26 januari

1992/93:341 av *Sten Andersson* i Malmö (m) till kulturministern om människosmugglingen till Sverige:

Under den senaste tiden har utlännningar smugglats till Sverige över Östersjön och många bedömare anser att en våg av asylsökande är att vänta. Svenska myndigheter förefaller lamstagna över det inträffade.

Skärpta fängelsestraff är ett slag i luften då aktuella smugglare säkert upplever våra fängelser som en drömtillvaro. Några månaders frihetsberövande innebär för en östeuropeisk sjöman att denne kan tjäna in flera årslöner samt mat och logi som tillhandahålles. Det är en enorm lyx jämfört med deras vardagsliv och är på intet vis preventivt.

Det enda effektiva vi kan göra, om inte "avsändarländerna" kan eller vill vidta åtgärder, är att beslagta smugglarnas fartyg. För en handlingskraftig regering borde få problem föreligga i syfte att snabbt ändra lagstiftningen på detta område.

Vilka åtgärder är statsrådet beredd vidta i syfte att stoppa smugglingen av människor till Sverige?

den 27 januari

1992/93:342 av *Carl-Johan Wilson* (fp) till arbetsmarknadsministern om studiefinansiering av arbetslösa folkhögskolestudier:

Folkhögskolorna har fått särskilda medel för att ordna undervisning för arbetslösa. Rekryteringen har varit god. Många folkhögskolor har lyckats ordna utbildning, som är mycket efterfrågad. Problemet är att medel för elevernas studiefinansiering inte räcker. Åtskilliga elever avbryter sina studier, när de inte erbjuds det studiestöd, som de vid anmälningstillfället räknade med. Det är mera lönsamt för individen att stå till arbetsmarknadens förfogande och erhålla arbetslöshetsunderstöd än att studera. Detta har resulterat i, att ett flertal från början fulltecknade kurser blivit inställda, eftersom elevantalet ett par veckor efter kursstarten minskat drastiskt.

Kan arbetsmarknadsministern relativt omgående vidta några åtgärder så att individuell studiefinansiering kan erbjudas så många folkhögskoleelever att de extra resurserna till folkhögskolorna blir utnyttjade?

1992/93:343 av *Carl Fredrik Graf* (m) till statsrådet Bo Lundgren om kvarskatten på barns kapitalinkomster:

Enligt tidningsuppgifter nyligen visar det sig att omkring 800 000 barn i åldern 0–15 år har fått kvarskatt för sina kapitalinkomster. Hälften av dessa slipper betala eftersom statens fordran understiger 25 kronor. För övriga ligger summorna i de flesta fall mellan 25–50 kronor.

Det torde innebära stora kostnader för staten att kräva dessa småbelopp. Dessutom skapar det onödigt irritation för den skattskyldige.

Ett sätt att komma till rätta med detta är att höja 25-kronorsgränsen till 50 kronor.

På vilket sätt avser statsrådet att agera för att komma till rätta med de problem som jag har beskrivit?

Prot. 1992/93:57
28 januari 1993

10§ Kammaren åtskildes kl. 12.36.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

LISBET HANSING ENGSTRÖM

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

Torsdagen den 28 januari

1 § Ny riksdagsledamot	1
Förste vice talmannen	
2 § Justering av protokoll	1
3 § Meddelande om svar på interpellationer	1
4 § Svar på interpellation 1992/93:68 om bistånd till den estniska poli- sen	2
Utrikesminister Margaretha af Ugglas (m)	
Birgit Henriksson (m)	
Lars Moquist (nyd)	
5 § Svar på interpellation 1992/93:72 om förbättrat patentskydd för läkemedel	7
Statsrådet Reidunn Laurén (-)	
Leif Carlson (m)	
Ajournering	9
Återupptagna förhandlingar	10
6 § Hänvisning av ärenden till utskott	10
7 § Bordläggning	10
8 § Anmälan om interpellation	
1992/93:75 av Lena Klevenås (s) om åtgärder för att öka intres- set för teknik bland flickor	10
9 § Anmälan om frågor	
1992/93:332 av Lennart Rohdin (fp) om svenskt erkännande av Makedonien	11
1992/93:333 av Karl-Erik Persson (v) om förslaget om grund för avsked	11
1992/93:334 av Pär Granstedt (c) om trupperna i de baltiska sta- terna	12
1992/93:335 av Gunnar Thollander (s) om samordning av kro- nofogdemyndigheternas verksamhet	12
1992/93:336 av Sven Lundberg (s) om skogsvårdsorganisatio- nen	12
1992/93:337 av Marianne Andersson (c) om översynen av in- vandrapolitiken m.m.	12
1992/93:338 av Tage Pahlsson (c) om skogsvårdsorganisationen	13
1992/93:339 av Lennart Fridén (m) om reglerna om pass. . .	13
1992/93:340 av Ingela Mårtensson (fp) om människosmugg- lingen till Sverige	14
1992/93:341 av Sten Andersson i Malmö (m) om människo- smugglingen till Sverige.	14
1992/93:342 av Carl-Johan Wilson (fp) om studiefinansiering av arbetslösas folkhögskolestudier	14

1992/93:343 av Carl Fredrik Graf (m) om kvars-katten på barns
kapitalinkomster

14

Prot. 1992/93:57
28 januari 1993
